



זוהר היומי

זוהר שמות – דף מ"ה ע"ב

פרשת בשלח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (מ"ה ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות יב) וַיָּקָם פְּרַעֲהַ (לילה ממש), דְּקָם לְקַטְלָא וּלְשִׁיצָאָה.

תרגום לעברית

וַיְהִי בַּשְּׁלַח פְּרַעֲהַ אֶת הָעָם. מַה כָּתוּב לְמַעַלָּה? וַיָּקָם פְּרַעֲהַ לִילָה הוּא וְכָל עַבְדָּיו. בֹּא רֵאא, הַנִּקְמָה הָעֲלִינָה שְׁעָשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, שְׁלֹשָׁה סוּגֵי מוֹת הָיוּ: אֶחָד שְׁעָשׂוּ הַבְּכוֹרִים בְּמִצְרַיִם, שְׁהָרְגוּ כָּל אוֹתָם שְׁנִמְצְאוּ. וְאֶחָד שְׁהָרַג הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה. וְאֶחָד כְּשֶׁרָאָה פְּרַעֲהַ אֶת הַמּוֹת בְּבֵיתוֹ בְּבָנָיו וּבַעֲבָדָיו, קָם וַיֵּרֶז אֶת עֲצָמוֹ, וְהָרַג שָׂרִים וּמוֹשְׁלִים וְכָל מִי שְׁיַעֲזֵר לוֹ לְסָרֵב לָעָם, עַד שֶׁהִתּוֹרָה מְעִידָה עָלָיו שֶׁהוּא קָם בַּלַּיְלָה מִמָּשׁ, כְּמוֹ [שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּחֲצוֹת] שֶׁהַלַּיְלָה הָרַג בְּכוֹרוֹת וְעָשָׂה נִקְמוֹת, כֹּךְ קָם פְּרַעֲהַ בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְהָרַג וְעָשָׂה נִקְמוֹת בְּשָׂרָיו וּמוֹשְׁלָיו וְאַמְרָכָיו וּבְכָל אוֹתָם גְּדוֹלִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות יב) וַיָּקָם פְּרַעֲהַ לִילָה [לילה ממש], שְׁקָם לְהָרַג וּלְהַשְׁמִיד.

אורחוי דכלבא, כד מחיין ליה באבנא, איהו אתי ונשיך לחבריה, כף פרעה, לבתר איהו הוה אזיל בשוקי, והוה מכריז ואמר, קומו צאו מתוך עמי, אתון קטלתון לכל בני מתא, אתון קטלתון סרכי ואפרכי וכל בני ביתי, הדא הוא דכתיב ויקרא למשה ולאהרן לילה. כיון דבידכון הוה כלא, וברכתם גם אותי, דלא תקטלון לי. לבתר איהו בגרמיה אוזיף לון, ואפיק לון מארעא, הדא הוא דכתיב ויהי בשלח פרעה את העם וגו'. (שמות יג) ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף לתקנא ארחא לאתריה. ר' יהודה אמר, מאי שנא כד הו' ישראל במצרים, דכתיב, (שמות ה) שלח את עמי, (שמות ט) כי אם מאן אתה לשלח את עמי, (שמות ד) בני בכורי ישראל, ובההוא זמנא לא הו' גזירין, ולא אתקשרו ביה כדקא יאות. והכא דהו' גזירין, ועבדו פסחא, ואתקשרו ביה, קרי לון את העם.

תרגום לעברית

דרך הכלב, כשמים אותו באבן, הוא בא ונשיך את חברו. כף פרעה, אחר הוא היה הולך בשוקים, והיה מכריז ואומר: קומו צאו מתוך עמי, אתם הרגתם לכל בני העיר, אתם הרגתם השרים והמושלים וכל בני ביתי. זהו שכתוב ויקרא למשה ולאהרן לילה. כיון שבידכם היה הכל - וברכתם גם אתי, שלא תהרגו אותי. אחר כך הוא בעצמו לוח אותם והוציא אותם מהארץ. זהו שכתוב ויהי בשלח פרעה את העם וגו'. ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף, לתקן דרך המקומה. רבי יהודה אמר, מה שונה כשהיו ישראל במצרים, שכתוב (שם ה) שלח את עמי, (שם ט) כי אם מאן אתה לשלח את עמי, (שם ד) בני בכורי ישראל, ובאותו זמן לא היו מהולים ולא נקשרו בו כראוי, וכאן שהיו מהולים ועשו פסח ונקשרו בו, קרא להם את העם?

אֵלָא בְּגִין הָהוּא עָרַב רַב, דְּאֵתְדַבְּקוּ בָּהּ, וְאֵתְעָרְבוּ בְּהַדְיָיְהוּ, קָרִי לֹון אֵת הָעַם סִתָּם.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (שמות ל"ב) וַיִּגֹּף יְיָ אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל. וַיִּקְהַל הָעָם עַל
אַהֲרֹן. וַיֵּרָא הָעָם כִּי בָשָׁשׁ מֹשֶׁה. וְכֵן כָּלָהוּ.

תרגום לעברית

אֵלָא מִשּׁוּם עָרַב רַב שֶׁנִּדְבְּקוּ בָּהֶם וְהִתְעָרְבוּ עִמָּהֶם, קָרָא לָהֶם אֵת הָעָם סִתָּם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שם לג) וַיִּגֹּף ה' אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל. וַיִּקְהַל הָעָם עַל אַהֲרֹן. וַיֵּרָא
הָעָם כִּי בָשָׁשׁ מֹשֶׁה. וְכֵן כָּלָם.

טקסט הזוהר

ר' יִצְחָק ור' יְהוּדָה הָיוּ אֲזִלֵי מֵאוּשָׁא לְלוּד, וְהָיוּ עִמָּהוֹן יוֹסִי טַיִיעָא, בְּקִטְיָרָא דְגַמְלֵי
עֲטוּפִיָּרָא בְּכַתְפֵייהוּ. עַד דִּהְיוּ אֲזִלֵי, אֲשַׁכַּח הָהוּא יוֹסִי טַיִיעָא אֲנִתּוּ חֲדָא דְשָׂאָר עֲמִין,
דְּקִטִּיר בִּירוּקֵי חֲקָלָא, אֲשַׁתְּמִיט מִנֵּייהוּ וְאֵתְקִיף בָּהּ, וְאֵתְא עָלָה. תְּוֹוְהוּ ר' יִצְחָק ור'
יְהוּדָה, אָמְרוּ גִיתוּב מֵאֲרַחָא דָּא, דִּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְאַחֲזָאָה לֹן, דִּלָּא נִתְחַבֵּר
בְּהַדְיָה. תְּבוּ מֵאֲרַחָא, בְּדָקוּ בְּתַרְיָה, וְאֲשַׁכְחוּ דְּבַרְיָה דְּבַת אֵל נִכְר הָוָה, וְאִבּוּהָ פִּסְיִל
זֶרְעָא הָוָה. אָמְרוּ, בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דְשִׁזִּיב לֹן.

תרגום לעברית

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים מֵאוּשָׁא לְלוּד, וְהָיָה עִמָּהֶם יוֹסִי הַסּוֹחֵר עִם גַּמְלִים
קְשׁוּרִים וּמִשְׁאוֹת עַל כְּתָפֵיהֶם. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, מָצָא יוֹסִי הַסּוֹחֵר אִשָּׁה אַחַת מִשְׂאָר
הָעַמִּים שֶׁלְקָטָה יִרְקוֹת בַּשָּׂדֶה. נִשְׁמַט מֵהֶם וְהִחֲזִיק בָּהּ וּבָא עָלֶיהָ. תְּמַהוּ רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי
יְהוּדָה. אָמְרוּ, נָשׁוּב מִהַדְרָךְ הַזֶּה, שֶׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְהִרְאוֹת לָנוּ שְׁלֹא
נִתְחַבֵּר עִמּוֹ. שָׁבוּ מִהַדְרָךְ, בְּדָקוּ אַחֲרָיו, וּמָצְאוּ שֶׁהָיָה בֶן שָׁל בַּת אֵל נִכְר, וְאָבִיו זֶרַע
פִּסּוּל הָיָה. אָמְרוּ: בְּרוּךְ הַרְחֵמָן שֶׁהֲצִילָנוּ.

פֶּתַח ר' יִצְחָק וְאָמַר (תהלים לז) אֵל תִּתְחַר בַּמִּרְעִים. מֵאֵן אֵינּוֹן מִרְעִים, דְּלֹא כְּתִיב חֲטָאִים, אוֹ רְשָׁעִים. אֲלֹא מִרְעִים, דְּאֲבָאִישִׁין לְגַרְמִייהוּ, וּלְהִנִּי דְּמִתְחַבְּרִין בְּהַדְיִיהוּ. ר' יְהוּדָה אָמַר, מִרְעִים: אֲרַחֵיק גְּרָמָה מִמִּרְעִים דְּלֹא תַּהוּוֹן רַעִים וְחֻבְרִים כְּחֻדָּא, דְּלֹא יִבְאִישׁוּ לָהּ עוֹבְדוֹי, וְתִתְפַּס בְּחֻטְאֵי.

תרגום לעברית

פֶּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים לז) אֵל תִּתְחַר בַּמִּרְעִים. מִי הֵם הַמִּרְעִים, שֶׁלֹּא כְּתוּב חֲטָאִים אוֹ רְשָׁעִים? אֲלֹא מִרְעִים, שֶׁמִּרְעִים לְעֶצְמָם וּלְאוֹתָם שְׂמִתְחַבְּרִים עִמָּם. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִרְעִים - הִרְחַק עֶצְמָה מִמִּרְעִים, שֶׁלֹּא תִּהְיוּ רַעִים וְחֻבְרִים כְּאֶחָד, שֶׁלֹּא יִרְעוּ לָהּ מַעֲשֵׂיוֹ וְתִתְפַּס בְּחֻטְאָיו.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, אִי לֹא הָווּ אֵינּוֹן עָרַב רַב דְּאִתְחַבְּרוּ בְּהוֹן יִשְׂרָאֵל, לֹא אִתְעַבִּיד הֵהוּא עוֹבְדָא, וְלֹא מִיתוּ מִיִּשְׂרָאֵל, כֹּל אֵינּוֹן דְּמִיתוּ, וְלֹא גָרִים לוֹן לְיִשְׂרָאֵל כֹּל מַה דְּגָרִים. וְתָא חֲזִי, הֵהוּא עוֹבְדָא, וְהֵהוּא חוֹכָה מִמָּשׁ, גָּרִים גְּלוּתִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, אֵלּוּלִי הָיוּ אוֹתָם עָרַב רַב שֶׁהִתְחַבְּרוּ עִם יִשְׂרָאֵל, לֹא נַעֲשֶׂה הִיָּה אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה, וְלֹא מִתּוֹ מִיִּשְׂרָאֵל כֹּל אוֹתָם שְׂמִתּוֹ, וְלֹא גָרַם לְיִשְׂרָאֵל מַה שְּׁגָרַם. וּבֹא רְאֵה, אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה וְאוֹתוֹ חֲטָא מִמָּשׁ גָּרַם לְגְלוּת יִשְׂרָאֵל.

טקסט הזוהר

דְּתַנִּינֵן, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּיִשְׁתַּכְּחוֹן יִשְׂרָאֵל בְּהֵהוּא שַׁעְתָּא כְּמִלְאָכִי עֲלָאִי, וְלִמְעַבְדַּ לֹּן חִירִין מְכֻלָּא, חִירִין מְמוּתָא, וְלִמְהֵיוּ חִירִין מִן שַׁעְבוּדָא דְשָׂאָר עַמִּין, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שמות לב) חֲרוֹת עַל הַלּוּחוֹת, אֵל תִּקְרִי חֲרוֹת, אֲלֹא חִירוֹת.

שְׁשֹׁנֵנוּ, רָצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִמָּצְאוּ יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתָהּ שְׁעָה כְּמוֹ מְלָאכִים עֲלִיוְנִים וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָם חוּרִין מִהַכֹּל, בְּנֵי חֲרוֹת מְמוֹת, וְלִהְיוֹת בְּנֵי חוּרִין מִשְׁעָבוֹד שֶׁל שָׂאֵר הָעַמִּים, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת לֵב) חֲרוֹת עַל הַלְחָת. אֵל תִּקְרִי חֲרוֹת אֲלָא חֲרוֹת.

טקסט הזהיר

כִּיּוֹן דְּאֵתְעָבִיד הָהוּא עוֹבְדָא, גְּרִימוּ כְּלָא. גְּרִימוּ מוֹתָא, גְּרִימוּ שְׁעָבוֹד מְלָכֻוֹן, גְּרִימוּ דְּאֵתְכְּרוּ אֵינוֹן לוֹחֵי קְדָמָא, גְּרִימוּ דְּמִיתוּ מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמָה אֶלְפִין מְנִיָּהּ. וְכָל דָּא, בְּגִין אֵתְחַבְּרוּתָא דְּאֵינוֹן עָרְב רַב, דְּאֵתְחַבְּרוּ בְּהוּ.

תרגום לעברית

כִּיּוֹן שְׁנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה - גְּרִימוּ הַכֹּל. גְּרִימוּ מוֹת, גְּרִימוּ שְׁעָבוֹד מְלָכִיּוֹת, גְּרִימוּ שְׁנַשְׁבְּרוּ אוֹתָם לוֹחֹת רֵאשׁוֹנִים, גְּרִימוּ שְׁמִיתוּ מִיִּשְׂרָאֵל כְּמָה אֶלְפִים מֵהֶם. וְכָל זֶה מִשׁוּם הִתְחַבְּרוּת שֶׁל אוֹתָם עָרְב רַב שֶׁהִתְחַבְּרוּ בָּהֶם.

טקסט הזהיר

אוּף הָכָא, בְּגִינֵיהוֹן, לֹא אֵתְקִירוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עַמִּי, אֲלָא הָעַם סִתָּם. וְאִי תִימָא וְחִמּוּשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּד הוּוּ סִלְקִין מִמְצָרִים, וְלֹא אֵתְחַבְּרוּ בְּהִדְיָהּ אֵינוֹן עָרְב רַב, קָרִי לוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן דְּאֵתְחַבְּרוּ בְּהִדְיָהּ, דְּכִתִּיב וְגַם עָרְב רַב עָלָה אִתָּם, קָרִי לוֹן הָעַם.

תרגום לעברית

אִף כָּאן בְּגִלְלָם לֹא נִקְרְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עַמִּי, אֲלָא הָעַם סִתָּם. וְאִם תֹּאמַר, וְחִמּוּשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? כְּשֶׁהָיוּ עוֹלִים מִמְצָרִים וְלֹא הִתְחַבְּרוּ עִמָּם אוֹתָם עָרְב רַב, קָרָא לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן שֶׁהִתְחַבְּרוּ עִמָּם, שְׁכָתוּב וְגַם עָרְב רַב עָלָה עִמָּם, קָרָא לָהֶם הָעַם.

רבי יוסי אקשי ואמר, כתיב כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. אי הכי, כל יומא הווי חמאן לההוא ערב רב. אמר רבי יהודה, ערב רב כתיב, ולא מצרים, דהא כמה שאר עמין הווי דיירי במצרים. ולא עוד אלא דכלהו אתגזרו, וכיון דאתגזרו, לא אקרוז מצראי.

תרגום לעברית

רבי יוסי הקשה ואמר, כתוב כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. אם כן, כל יום היו רואים את אותו ערב רב? אמר רבי יהודה, ערב רב כתוב, ולא מצרים, שהרי כמה שאר עמים היו דרים במצרים, ולא עוד, אלא שכלם נמולו, וכיון שנמולו, יותר לא נקראו מצרים.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (מ"ו ע"א) ♦

טקסט הזוהר

ועל פומא דמשה קבילו לון. והיינו מה

תרגום לעברית

ועל פי משה קבלו אותם, והיינו מה שאמר הכתוב לה רד כי שחת עמה סרו מהר מן הדרך אשר צויתם. צויתם כתוב. וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים - אחד מחמשה היו. ורבי יוסי אומר, חמשה מישראל, ואחד מהם. רבי יהודה אומר, וחמשים - אחד מחמשים.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

